

Oratoře ve finančních nesnázích

Havířov / Ostrava – Dát šanci dětem ze znevýhodněného prostředí – to je jeden z odkazů sv. Jana Boska, jehož svátek slavíme 31. ledna. U nás v diecézi se k jeho jménu, pedagogice a spiritualitě hlásí dvě církevní volnočasová střediska – v Havířově a Ostravě-Vítkovicích. V posledních letech ale přišla o významnou část podpory z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jak se potýkají s výpadky příjmů?

„Děcka, máte umyté ruce?“ položí Jana Siverová otázku zhruba dvaceti dětem, které se vrtí u stolů v jedné z kluboven volnočasového klubu Maják na havířovském Starém Šumbarku. Za chvíli se mají pustit do přípravy nepečeného cukroví. V době, kdy se republikou šíří žloutenka, je hygiena více než na místě. Předvánoční setkání střediska, které působí mezi bytovkami, které obývají především rodiny s nižšími příjmy, se tak na chvíli přeruší úprkem dětí k umyvadlům.

Jana Siverová je vedoucí Majáku, který je součástí Církevního střediska volného času sv. Jana Boska v Havířově, a má na sobě blankytně modrou mikinu s mottem organizace zřizované Biskupstvím ostravsko-opavským: „Vždycky něco navíc.“ Pro život paní Jany je to heslo přiléhavé. „Pro mě je Maják vším. Když jdu večer spát, přemýšlím, čím děti zítra zaujmout. Nikdo nám nenařídil, abychom dnes dělali cukroví, je to

■ Příprava nepečeného cukroví v havířovském Majáku. Stanoviště Rafaello. Centrum Maják založil Jindřich Honěk původně v jedné místnosti, nyní má klub k dispozici tři klubovny. „Jako trvalý jáhen a člen salesiánské rodiny jsem následoval Don Boska v poslání a službě pro nejvíce opuštěnou a ohroženou mládež. A to jsou a byly romské děti na Starém Šumbarku,“ vysvětluje Jindřich Honěk. Foto: autor

něco navíc. Mám z něj ale větší radost, než kdybich si ho pekla sama doma,“ usmívá se žena.

Kdyby tu Maják nebyl...

U jednoho stolu děti potírají oplátky čokoládou, u druhého válí rumové kuličky, u třetího kokosové Rafaello. „Dáme těsto, musíme udělat tady toto, tady toto a už to je,“ popisuje Kevin se samozřejmostí modelování kuličky a obalení v kokosu, který opodál poletuje vzduchem jako sníh, protože chlapci pracují skutečně s vervou. „Kdyby tu Maják nebyl, tak se děti budou bezprizorně potloukat. Dají se do pouliční party? Budou si hrát se zápalkami? Cigarety je lákají, zkoušejí to už od mala. Oni ale potřebují povídání, lásku, pozornost, která se jim doma někdy nedostává,“ komentuje Jana Siverová, která ale jinak na místní omladinu nedá dopustit. „Nikdy nikoho neodmítneme, ať je špinavý, nebo nevoní,“ shrnuje.

Poslední měsíce a roky ale byly pro Maják, který je v nájmu v městské budově, z finančního hlediska svízelné. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy totiž před čtyřmi lety začalo rázně měnit podmínky financování středisek volného času. Zvolilo koncepci, která motivuje střediska, aby dětem nabízela kroužky. Středisko, ve kterém přijde dítě na jeden až tři kroužky týdně, ze změny profituje. Tratí naopak místa, kde děti tráví každý den celé odpoled-

ne, jako tomu je u klubů inspirovaných salesiánskou oratoří. Na otevřené kluby (oratoře) totiž ministerstvo finance neposkytuje. Současně výrazně snížilo finance na táborovou činnost.

Propad o 5 milionů

Vedoucí církevního školství na Biskupství ostravsko-opavském Markéta Zegzulková ukazuje na konkrétní čísla. „V roce 2021 obdrželo havířovské středisko Jana Boska z rozpočtu Ministerstva školství 14,7 milionů korun, v roce 2024 to bylo 9,4 milionů Kč,“ ukazuje na propad, který částečně kompenzovaly dary z rozpočtu biskupství a také mimořádné finanční injekce z rezervního fondu České biskupské konference.

Ve vyloučené lokalitě

I tak se ale vedení střediska nevyhnu- lo úsporným opatřením – včetně propouštění, snižování úvazků a osekání výdajů na minimum, omezení provozních dnů Majáku. „Téměř nejedíme na výlety, vybavení máme použité z jiných poboček, výtvarné potřeby jen ty nejn nutnější,“ vypočítává Siverová. Ostatní dvě pobočky havířovského církevního střediska (Město a Šumbark) nabízejí i kroužky, které finančně přispějí na provoz. „Všechny kroužky na Majáku jsou zdarma, mnohé rodiny by si tu žádný příspěvek nemohly dovolit,“ vysvětluje Jana Siverová s tím, že dostupnost

■ Potíže s financováním zasáhly také ostravské Don Bosco. To svou činnost rozšířilo mj. na karvinskou ZŠ Družby. Foto: FB SVČ Don Bosco Ostrava

je u otevřeného klubu ve vyloučené lokalitě na prvním místě. Podařilo se alespoň zvýšit počet zapsaných – ze 150 v roce 2006 postupně až na 370 v aktuálním školním roce.

„Kdo jiný než církev by jim měl poskytnout péči? Jsou to děti ze znevýhodněných rodin, kterých si nikdo nevšímá a nezastane,“ glosuje Markéta Zegzulková z biskupství, proč se biskupství rozhodlo částečně provoz doplácet – zatím do 30. 6. 2026. Zároveň dál běží

jednání s ministerstvem, aby díru v systému začalo řešit.

Ostravské Bosco činnost rozšířilo

Adaptovat se na změnu financování muselo také Salesiánské středisko volného času Don Bosco Ostrava, které ve Vítkovicích zřizují salesiáni. Těm se ale v neutěšené finanční situaci podařilo v době úsporných opatření rádius své činnosti také rozšířit: při mírném

omezení provozu oratoře začali vyjíždět s kroužky na Církevní ZŠ a MŠ Přemysla Pittra v Ostravě-Přívozu a karvinskou ZŠ Družba a také k přívozkým „sestrám Matky Terezy“. Rozšířili i terénní práci v lokalitě Zengrova v Ostravě-Vítkovicích. „Dnes už snad mohu říct, že nás krize posílila a můžeme se soustředit na další zkvalitňování naší práce a rozvoj salesiánského stylu na všech místech, kde nově působíme,“ uvádí ředitel Václav Lipinský.

Ondřej Elbel